

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการด้านการเงินงบประมาณของคณะสังคมศาสตร์ และนำผลการศึกษาดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ภายใต้วิธีบาลานซ์ สคอร์การ์ด ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2545 ศึกษาแนวโน้มการจัดสรรงบประมาณ ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ภายใต้วิธีบาลานซ์ สคอร์การ์ด มาใช้ในการบริหารจัดการด้านการเงินงบประมาณของคณะสังคมศาสตร์

ประชากรที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาคือผู้บริหารและบุคลากรคณะสังคมศาสตร์ จำนวน 25 คน เก็บได้จำนวน 24 คน หรือร้อยละ 96.00 ของประชากรทั้งหมด และผู้บริหารและบุคลากรกองแผนงานและกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 10 คน เก็บได้จำนวน 8 คน หรือร้อยละ 80.00 ของประชากรทั้งหมด โดยใช้แบบสัมภาษณ์ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะจง

ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการด้านการเงินงบประมาณของคณะสังคมศาสตร์ ปีงบประมาณ 2545 ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวนทั้งสิ้น 74,694,500 บาท เป็นงบบุคลากรมากที่สุด รองลงมาเป็นงบเงินอุดหนุน และงบลงทุนน้อยที่สุด ผลการใช้งบประมาณด้านการเรียน

การสอนใช้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99.87 ในด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัยน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.52 และผลการใช้รวมทุกด้าน โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 54.36

ในด้านความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรคณะสังคมศาสตร์ที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณของคณะ ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและบุคลากรของคณะสังคมศาสตร์ กับผู้บริหารและบุคลากรกองแผนงาน และกองคลัง สำนักงานอธิการบดี ที่มีต่อการนำเอาการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ภายใต้วิสัยทัศน์ สคอรการ์ดมาใช้ในการบริหารจัดการด้านการเงินงบประมาณ ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ด้านการเงิน และวัตถุประสงค์ที่ 5 ด้านการดำเนินการภายใน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันนั่นคือ เห็นว่ามีความเหมาะสมมาก สำหรับความคิดเห็นที่แตกต่างกันของประชากรศึกษาทั้ง 2 หน่วยงานคือด้านการใช้ศักยภาพและความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ที่มีให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานมากที่สุด ด้านการพึ่งพาตนเองได้ในทางการเงินจากเงินกองทุนและเงินมูลนิธิ และด้านการกำหนดจำนวนโครงการที่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดในแผนงาน

สำหรับผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ภายใต้วิสัยทัศน์ สคอรการ์ด มาใช้ในการบริหารจัดการด้านการเงินงบประมาณของคณะสังคมศาสตร์ และของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้บริหารและบุคลากรทั้ง 2 หน่วยงาน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันนั่นคือ เห็นว่าหากมีการนำมาใช้จะมีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง และสำหรับความคิดเห็นที่แตกต่างกันคือ ด้านการเพิ่มกองทุนโดยสร้างเครือข่าย ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินให้มีใช้อยู่ตลอดเวลาและมีเหลือเพื่อนำไปลงทุนให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ด้านการพึ่งพาตนเองได้ในทางการเงินจากเงินกองทุนและเงินมูลนิธิ ด้านการพึ่งพาตนเองได้ในทางการเงินจากเงินรายได้ และด้านการบริหารงบประมาณเหมาะสมและระบบควบคุมค่าใช้จ่ายรัดกุมโดยดูจากจำนวนครั้งของข้อบกพร่องจากการตรวจสอบภายใน

ในการศึกษาการดำเนินงานด้านการเงินงบประมาณของคณะสังคมศาสตร์ ในปีงบประมาณ 2545 โดยนำเอาการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ภายใต้วิสัยทัศน์ สคอรการ์ดที่มหาวิทยาลัยกำหนดในปีงบประมาณเดียวกันมาเป็นดัชนีวัดภายใต้วัตถุประสงค์ที่ 2 ด้านการเงิน และวัตถุประสงค์ที่ 5 ด้านการดำเนินการภายใน พบว่าคณะสังคมศาสตร์มีอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินรายได้และเงินบริจาคอัตราร้อยละ 21.25 อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนโครงการที่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดในแผนงานอัตราร้อยละ 62.22 และไม่มีจำนวนครั้งของข้อบกพร่องจากการตรวจสอบภายในด้านการบริหารพัสดุ การประเมินผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ส่วนผลการศึกษาค่าแนวโน้มค่าใช้จ่ายในหมวดรายจ่ายต่างๆ โดยใช้ข้อมูลปีงบประมาณ 2535-2545 เป็นฐานในการวิเคราะห์ด้วยวิธีอนุกรมเวลา พบว่า ค่าแนวโน้มของค่าใช้จ่ายมีลักษณะ

เป็นทั้งเส้นตรงและเส้นโค้งโดยค่าใช้จ่ายหมวดเงินเดือน หมวดค่าจ้าง หมวดค่าตอบแทน หมวดค่าวัสดุ หมวดค่าใช้สอย หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดเงินอุดหนุนและหมวดค่าครุภัณฑ์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้นั้นคือ จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาเพิ่มขึ้นซึ่งผลการวิเคราะห์ในภาพรวมทุกหมวดรายจ่ายพบว่า ถ้าระยะเวลาเพิ่มขึ้น 1 ปี ค่าใช้จ่ายจะมีจำนวนเงินเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 1,416,851.51 บาท และจากผลค่าพยากรณ์ของค่าใช้จ่ายทุกหมวดรายจ่าย ในปี 2550 จะเป็นจำนวน 58,117,499.35 บาท

ข้อเสนอแนะของประชากรศึกษาทั้ง 2 หน่วยงาน มีความสอดคล้องกันคือ 1) ทุกหน่วยงานควรมีการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ภายใต้วิสัยทัศน์ สคอร်การ์ดตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไปในทิศทางเดียวกัน 2) ควรมีการสื่อสารให้บุคลากรทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ดังกล่าวเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายในการบริหารจัดการของหน่วยงาน 3) ควรจัดให้มีซอฟต์แวร์ที่สนับสนุนการบริหารจัดการภายใต้วิสัยทัศน์ สคอร်การ์ดเพื่อใช้รวบรวมฐานข้อมูลได้ถูกต้องและรวดเร็ว 4) ผู้บริหารและบุคลากรของทุกหน่วยงานควรให้ความสำคัญต่อการนำเอาการบริหารจัดการภายใต้วิสัยทัศน์ สคอร်การ์ด ไปปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และ 5) ควรมีการทบทวนและติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรอย่างแท้จริง

ABSTRACT

This research work is designed to study budget management of the Faculty of Social Sciences in order to compare with strategic management under balanced scorecard approach of Chiang Mai University in fiscal year 2545, and to look into a trend of budget allocation, inclusive of studying the problems and obstacles in the application of the strategic management under balanced scorecard approach for the budget management of the Faculty of Social Sciences.

Population for the study consists of 25 administrators and personnel of the Faculty of Social Sciences, of whom 24 or 96.00 percent of the total responded, and 10 administrators and personnel of the Planning Division and the Finance Division, of whom 8 or 80.00 percent of the total responded. Additionally, purposively structured interview is held with the above mentioned sampling subjects.

The study results turn out that in fiscal year 2545 the Faculty of Social Sciences receives the budget of 76,694,500 baht. Of this figure, the budget for personnel is the highest; next to it is the supportive; and the least is investment. However, much of the budget is spent on study activities, that is, by 99.89 percent; the least is allocated for research works, that is, by 20.52 percent; and a total of expenditures in all categories is 54.36 percent.

As regards their attitudes towards the faculty budget management, the administrators and personnel of the Faculty of Social Sciences find it appropriate at a medium level. And based on comparison of the opinions of administrators and personnel of the Faculty of Social Sciences with those of administrators and personnel of the Planning Division and the Finance Division, Office of the President towards the application of the strategic management under balanced scorecard approach for the budget management according to the second objective, the finance, and the fifth objective, the internal operation, the majority of them have the same opinions, that is, they find it the most suitable. As for the differed opinions of study population of both organizations, they are found in the use of human resource's potentials and capacities, in financial self-reliability with foundation fund and income, and in determination of the number of projects liable to reach the target as stated in the plan.

As regards studying the problems and obstacles in application of the strategic management under balanced scorecard approach for the budget management of the Faculty of Social Sciences and for the budget management of Chiang Mai University's other divisions, the majority of administrators and personnel of both establishments uphold the same opinions. That is, if the so-called strategic management is applied, it will cause problems and obstacles at a medium level. The opinions of two sampling groups are different in the areas of increasing the fund through network creation, of managing the finance to last permanently and enough for income-generating investment, of financial self-reliability with foundation fund and income, of financial self-reliability through revenue, and of appropriate budget management, including a strict expenditure control system, based on the number of shortcomings uncovered by internal monitoring.

In studying the budget management of the Faculty of Social Sciences in fiscal year 2545 by using the strategic management under balanced scorecard approach of Chiang Mai University in the same fiscal year as a criterion under the second objective, the finance, and under the fifth objective, the internal operation, it is found that the Faculty of Social Sciences has an increase in revenues and donations by 21.25 percent and in the number of projects that reached the target as stated in the plan by 62.22 percent; and none of shortcomings is seen through internal monitoring, meeting the standard of requirements.